

GULL

UNDIR HAVBOTNINUM
Í NORÐURHØVUM

NÓGV VIRÐISMIKIL EVNI SO SUM **GULL**, SILVUR OG **KOPAR** ERU UNDIR
HAVBOTNINUM, OG **FLEIRI** HAVA **ÆTLANIR** UM **NÁMSVINNU** Á HAVBOTNINUM.
BOTNURIN Í **NORÐURHØVUM** ER MILLUM TEY ÁHUGAVERDU **ØKINI**

HAVBOTNUR

Árni Joensen
arni@sosialurin.fo

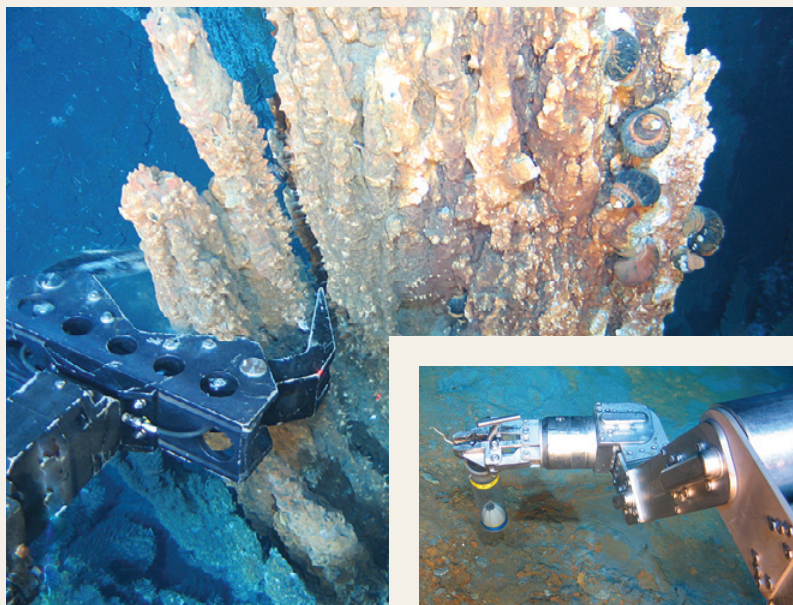
Kanadiska námsfelagið Nautilus Minerals hefur allar ætlanir klárar og hefur fingið øll neyðug loyvi til at fara at leita eftir gulli á havbotninum við oynna Papua Ný Guinea í Kyrrahavinum. Kanningar hava víst, at har eru meiri enn 225 gram av gulli fyri hvørt tons av botngrýti, og tað er óvanliga nógv. Tils samanberingar kann verða nevt, at uppi á landi verður tað vanliga verður mettt at vera lønandi, um tað ber til at fáa millum tvey og trý gram burtur úr einum tonsi av gróti.

Men tað er ikki bara hinumegin jørðina, at gull er á ella undir havbotninum. Í Noregi hava granskarar og námsíðnaðurin gjørt fleiri kanningar, og í síðstu viku hittust teir fremstu norsku og útlendsku serfrøðingarnir innan havbotnsjarðfrøði og tøkni á einari ráðstevnu í Tróndheimi. Málið var at tosa um møguleikarnar fyri hesum slagnum av námsvinnu í norsku øki í Atlantshavinum, og millum tey útlendsku umboðini vóru fólk úr Portugal, Russlandi og Íslandi. Harafturat høvdu fleiri lond í Kyrrahavinum sent umboð til Tróndheim.

Fleiri ætlanir

Nautilus Minerals hefur sett sær fyrri at fara undir gullvinnuna við Papua Ný Guinea í 2014, og longu árið eftir ætlar bretska felagið Neptun Minerals at fara í gongd. Bæði feløgini hava tryggjað sær leitirætt á ovurstórum havleiðum, og fyribils kanningar vísa, at har er nógv til av virðismiklum evnum so sum gulli, kopari, sinki og blýggi.

Kina, sum hefur víst sera stóran áhuga fyri teimum nógvu ráevnunum í grønlendsku undirgrundini, hefur eisini ætlanir um námsvinnu á havbotninum aðrastaðni á jørðini, og fyribils hava

Sterkar tengur bróta grótpetti niðri á botni, og tey verða so pumpað ella hivað upp í verksmiðjuskipið. Øll amboðini á botni verða fjarstýrd frá verksmiðjuskipinum

kinesarar sett sær sum mál at byrja innan 2030.

Eisini Cook-oyggjarnar í Kyrrahavinum og Ný Sæland hava ætlanir um námsvinnu á havbotninum á teirra leiðum. Í Cook-oyggjunum ætla tey at fara heilt niður á 4.500 metra dýpi eftir ymsum metallum, sum eru funnin har. Ný Sæland, hvørs havøki er meiri enn seks milliúnir ferkilometrar til støddar, hefur gjørt fleiri kanningar á botninum fram við Kermadaryggjunum og longri norðuri við Macauley- og Raouloyggjarnar.

ES liggur eisini framvið, og talsmenn í Bruxelles hava mælt granskarum og íðnaðinum til at kanna, um ráevni, sum íðnaðurin hefur ella fær brúk fyri, munnu vera at finna í dýpinum hjá samveldinum.

Fjarstýrd námsvinna

David Heydon er forstjóri í Nautilus Minerals. Hann hefur góðar vónir um tað komandi virksemd hjá felagnum við Papua Ný Guinea, og hann heldur,

av námsvinnu á havbotninum verður tað størsta framstigið innan námsvinnu íðnaðin tey seinastu 50 árin. Hann vísir á, at á havbotninum ber til at finna rættiliga nógv virðismikið evni á einum lutfalsliga avmarkaðum øki, og at tað ger raksturinn munandi lættari.

Mannagongdin við námsvinnu á havbotninum verður, at alt virksemd á botni verður fjarstýrt umboð á einum serútgjörðum skipi. Niðri á botni skulu serbygd akfør savna grót og anað tilfar, sum so verður pumpað ella hivað upp til skipið.

Og so eru tað tey, sum ganga við hugskotum um at gera »námsbygdir« niðri á botni, har fólk kunnu búgva og arbeiða, men hetta er ikki komið longri enn á tekniborðið enn.

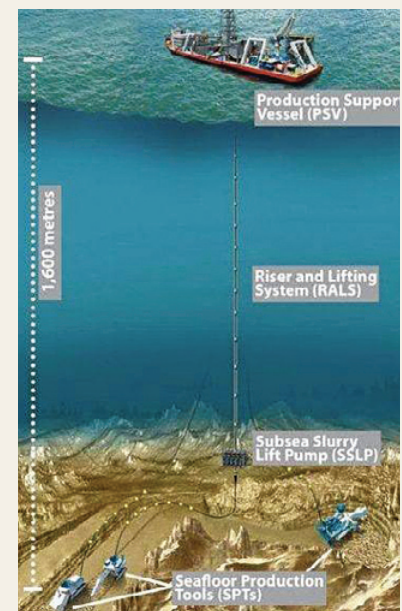
Norðurhøv áhugaverd

Tey mest áhugaverdu námsplássini, sum higartil eru funnin á havbotninum, eru funnin í gosumráðum, har pláturarnar í jarðarskorpuni koma saman, og har heitt vatn streymar upp ígjøgnum tað,

sum jarðfrøðingar kalla skorsteinar á havbotninum.

Tílik jarðfrøðilig fyrbrigdi eru funnin norðan fyri Jan Mayen og einaðni nærhendis Svalbard. Norska kringvarpið, NRK veit at siga, at teir norsku oljumyndugleikarnir og oljuvinnan í Noregi hava nógvar seismiskar upplýsingar um tær norsku havleiðirnar, og teirra uppfatan er, at tað eru nógv áhugaverd evni undir havbotninum. Kanningar hava eisini staðfest ymsar metakklumpar á botni í Norðurhøvum.

– Vit vita, at tað finnst ymisk evni millum annað fram við tí miðatlantiska rygginum millum Noreg og Grønland. Granskarar á lærda háskúlanum í Bergen hava staðfest áhugaverd evni á einum staði, sum verður kallað Lokaslottið, og sum er á 2.300 metra dýpi 300 kilometrar vestan fyri Bjarnoyinna. Harafturat hefur Oljustýrið savnað áhugaverdar royndir fram við Jan Mayen-rygginum, men vit vita ikki nóg mikið um hetta enn, sigur Tom Heldan á norska jarðfrøðistovninum við NRK.

MYNDIR: CNAUTILUS MINERALS

MYND: CNAUTILUS MINERALS